

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DP-3.0220.515.2025

Warszawa, 14 maja 2026

Pani

Katarzyna Bis-Płaza

Sekretarz Komitetu do spraw Cyfryzacji

Szanowna Pani Sekretarz,

nawiązując do pisma z dnia 6 maja br., znak: DPIS-WWKS.002.27.1.2026 przekazującego do rozpatrzenia przez Komitet do spraw Cyfryzacji projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej (UD60) wraz z odniesieniem do zgłoszonych uwag, przedstawiam następujące stanowisko.

1. Podtrzymuję uwagę do art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne - obecnie art. 1 pkt 35 projektu ustawy - ujętą w zestawieniu uwag pod numerem 119.

W mojej ocenie stanowisko Projektodawcy (MRIT), wydaje się być niespójne z innymi przepisami prawa i niekonsekwentne. Przy utrwalaniu znakiem granicznym nowego punktu granicznego, na podstawie decyzji podziałowych lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, stabilizacji dokonuje się pomimo sprzeciwu i kwestionowania położenia punktu granicznego przez właścicieli nieruchomości sąsiednich i nikt nie dostrzega w tym naruszenia przepisów kodeksu cywilnego. Natomiast jeśli ten sam znak graniczny ulegnie zniszczeniu (co zdarza się bardzo często podczas budowy drogi) i wykonuje się czynności jego wznowienia, to przy tym samym sprzeciwie tego samego właściciela nieruchomości sąsiedniej nie można dokonać stabilizacji, ponieważ dopatruje się w tym naruszenia przepisów kodeksu cywilnego. Jeśli przyjmiemy, że w powyższej sytuacji właściciel nieruchomości sąsiedniej może podważać położenie wznawianego znaku granicznego, to w konsekwencji należy wstrzymać prace budowlane na tym terenie do czasu przeprowadzenia postępowania rozgraniczeniowego, które ma rozstrzygnąć domniemany spór graniczny – w praktyce nawet do kilku lat. Analogicznie należy zawiesić postępowanie administracyjne dotyczące bezprawnego zajęcia pasa drogowego – również nawet na kilka lat.

Proponowane zmiany nie dotyczą samego postępowania rozgraniczeniowego, ale powodują konieczność jego przeprowadzenia nawet wtedy, gdy położenie punktu granicznego wynika z prawomocnych decyzji podziałowych i zezwoleń na realizację inwestycji drogowych.

O wszczęcie postępowania rozgraniczeniowego zmuszony będzie wnioskować zarządca drogi (któremu zależy na „pewności” granic pasa drogowego, którym zarządza). Zarządca drogi zmuszony będzie ponieść koszty tego postępowania i ewentualnie dochodzić zwrotu części kosztów od właścicieli nieruchomości sąsiednich.

2. Podtrzymuję nieuwzględnioną uwagę – ujętą pod nr 120 w tabeli uwag załączonej do ww. projektu ustawy.

3. Ponawiam także nieuwzględnioną uwagę, przekazaną w piśmie z dnia 21 stycznia 2026 r., dotyczącą zmiany w art. 40b ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne przez dodanie w ust. 2 nowego pkt 6, w brzmieniu:

"6) Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w związku z wykonywaniem ustawowych zadań w zakresie kontroli gospodarowania wodami oraz działań mających na celu regulację stanu prawnego nieruchomości Skarbu Państwa, w zakresie określonym w art. 219 ust. 1, art. 220 ust. 1, art. 258 ust. 10, 258a ust. 1, 258b oraz 528 ust. 6 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1087, 1089 i 1473 oraz z 2025 r. poz. 216 i 680)."

Należy wskazać, że Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGW WP), pomimo tego, że wykonuje zadania publiczne w zakresie wykonywanych kontroli, a także zarządzania mieniem Skarbu Państwa, nie podlega zwolnieniu z opłaty za wypisy i wyrisy z operatu ewidencyjnego, z uwagi na fakt, że jest państwową osobą prawną.

Warto dodać, że zapewnienie prawidłowej reprezentacji przez PGW WP nad mieniem będącym własnością Skarbu Państwa wymaga podejmowania różnorodnych czynności, w tym:

1) ustalania charakteru wód (na podstawie art. 219 ustawy Prawo wodne) – gdyż przedmiotowa czynność przesądza, czy dana woda należy do wód płynących – dla których wyłącznym właścicielem jest Skarb Państwa;

2) ustalenia linii brzegów cieków naturalnych (na podstawie art. 220 ust. 1 ustawy Prawo wodne) – gdyż dana czynność przesądza o przebiegu granic wód stanowiących własność Skarbu Państwa;

3) nabywania niezbędnych nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa w celu ochrony przeciwpowodziowej, a także potwierdzania reprezentacji PGW WP wobec tych nieruchomości (na podstawie art. 258a, art. 258b oraz art. 528 ust. 6 ustawy Prawo wodne).

Konieczność realizacji nowych inwestycji pozwalających na lepsze zabezpieczenie przed powodzią, konieczność naprawy i rozbudowy istniejących urządzeń wymaga sprawnego i możliwie szybkiego pozyskiwania gruntów pod ich realizację. Natomiast nabywanie nieruchomości na potrzeby inwestycji przeciwpowodziowych wymaga uprzedniego

uzyskania wypisów z ewidencji gruntów i budynków, co zbytecznie podwyższa koszty inwestycji. W wielu przypadkach środki na realizację inwestycji zapewniane są z budżetu państwa w ramach przyznawanych dotacji celowych. Tym samym ponoszenie kosztów przez PGW WP na rzecz realizacji inwestycji doprowadza do zbytecznego przekazywania do budżetu państwa tych środków uzyskanych z budżetu państwa.

Należy także podkreślić, że inwestycje realizowane przez PGW WP o charakterze przeciwpowodziowym albo retencyjnym nie są realizowane w interesie własnym, ale w interesie ogółu obywateli i bezpieczeństwa Państwa. Proponowane rozwiązanie pozwoli na ograniczenie kosztów podejmowanych działań zarówno w sytuacjach kryzysowych, jak i w normalnym funkcjonowaniu.

Odnosząc się do kwestii kontroli gospodarowania wodami prowadzonej przez PGW WP należy wskazać dodatkowo, że w wielu przypadkach podjęcie odpowiednich działań w zakresie kontroli gospodarowania wodami wymaga ustalenia właściciela nieruchomości na danym terenie. Przede wszystkim dotyczy to nielegalnego wykonania urządzeń wodnych lub nielegalnego korzystania z wód oraz niezgodnego z prawem grodzenia nieruchomości przyległych do wód. Tym samym realizacja tych zadań publicznych prowadzi do zbytniego obciążania kosztami uzyskiwania wypisów przez PGW WP.

PGW WP wydatkowały w 2024 roku na wypisy/wyrisy około 175 000 zł w skali całego kraju na potrzeby regulowania stanu prawnego nieruchomości Skarbu Państwa.

Z danych ustalonych przez PGW WP wynika, że potwierdzenie lub ustalenie reprezentacji Skarbu Państwa dotyczy jeszcze około 200 tys. działek, co może zwiększyć koszty PGW WP w tym zakresie o około 30 mln zł (przyjmując średnio za 1 wypis kwotę 150 zł x 199 619). W związku z powyższym wprowadzenie przedmiotowych zmian należy uznać za zasadne.

3. Po analizie przedstawionych wyjaśnień do uwag ujętych pod nr 35 w tabeli uwag załączonej do nowego tekstu ww. projektu ustawy, przekazanego w ramach uzgodnień międzyresortowych, należy wskazać na to, że z treści analizowanego przepisu nie wynika wprost uprawnienie do udostępniania pełnych danych Państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (PZGiK) wszystkim podmiotom, w tym podmiotom infrastruktury krytycznej państwa.

Ograniczenie w udostępnianiu danych nie dotyczy jedynie:

- 1) podmiotu, który ustalił teren zamknięty,
- 2) organów administracji publicznej,
- 3) służb specjalnych,
- 4) wykonawców prac geodezyjnych zgłoszonych lub realizowanych na zlecenie organu Służby Geodezyjnej i Kartograficznej obejmujących tereny zamknięte.

W mojej ocenie oznacza to, że dostęp do danych objętych ograniczeniami nie jest gwarantowany w każdym przypadku, lecz wyłącznie w sytuacjach związanych z pracami zgłoszonymi lub realizowanymi na zlecenie Służby Geodezyjnej i Kartograficznej.

W szczególności nie obejmuje to pełnego katalogu prac wykonywanych przez Państwową Agencję Żeglugi Powietrznej (PAŻP), które wymagają dostępu do danych geodezyjnych.

W związku z powyższym wskazuję na celowość uzupełnienia pkt 3 o zapis:

„...jak również udostępniania ww. danych podmiotom infrastruktury krytycznej państwa.”.

Dodatkowo należałoby wskazać na konieczność doprecyzowania następujących aspektów:

- 1) czy wprowadzenie ograniczenia w upublicznianiu danych będzie wiązało się z obowiązkiem naliczania opłat z tytułu zgłoszenia wniosku o materiały PZGiK?
- 2) czy zostały przygotowane rozwiązania techniczne i proceduralne zapewniające ciągłość udostępniania danych po wejściu w życie nowych przepisów oraz czy zostaną one przedstawione podmiotom o charakterze infrastruktury krytycznej państwa, jak np. PAŻP?

4. W art. 1 pkt 4 projektu ustawy (art. 4a ust. 6) nie wskazano podmiotów prowadzących mapy dla terenów zamkniętych. Spowoduje to opóźnienie w realizacji decyzji, o których mowa w ust. 1, 2 i 4. Należy zwrócić uwagę, że starosta prowadzący bazy danych, jako organ Służby Geodezyjnej i Kartograficznej (SGK), otrzyma decyzję niezwłocznie. Natomiast podmioty prowadzące bazy (mapy) dla terenów zamkniętych otrzymają taką informację w sposób pośredni. W związku z powyższym proponuję nowe brzmienie ust. 6:

„6. Podmioty, o których mowa w ust. 1 i 2, przekazują niezwłocznie decyzje, o których mowa w ust. 1, 2 i 4, do Głównego Geodety Kraju, właściwych organów Służby Geodezyjnej i Kartograficznej odpowiedzialnych za prowadzenie baz danych, o których mowa w art. 4 ust. 1a pkt 3, 8, 11 i 12, do właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych, przez których zostały ustalone tereny zamknięte, na których wprowadzone zostały ograniczenia w upublicznianiu danych oraz do podmiotów prowadzących mapy dla terenów zamkniętych.”.

5. W art. 1 pkt 4 projektu ustawy (art. 4a ust. 9) pominięto podmioty prowadzące mapy dla terenów zamkniętych. Tym samym ograniczenia wprowadzone decyzją nie zostaną wykonane na terenach zamkniętych. W związku z powyższym proponuję nowe brzmienie ust. 9:

„9. Niezwłocznie po otrzymaniu decyzji, o których mowa w ust. 1, 2 i 4, właściwe organy Służby Geodezyjnej i Kartograficznej oraz podmioty prowadzące mapy dla terenów zamkniętych dokonują zmian w upublicznianiu danych, w zakresie określonym w tych decyzjach, zgodnie z obowiązującymi standardami dotyczącymi ograniczania upubliczniania danych.”.

6. Jednocześnie pragnę wyrazić pozytywną opinię wobec rozwiązania przyjętego w art. 1 pkt 23 projektu ustawy, w zakresie dodania w art. 23 ust. 3 pkt 1 lit. n ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 i 1824 oraz z 2025 r. poz. 1019, 1542 i 1792) regulacji dotyczącej ustalenia charakteru wód.

Należy podkreślić, że wprowadzenie lit. n do art. 23 ust. 3 pkt 1 w proponowanym brzmieniu wypełnia lukę prawną związaną z art. 219 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960, z późn. zm.), zwanej dalej „Prawo wodne”. Decyzja o ustaleniu charakteru wód stanowi bowiem podstawę do dokonania zmian w ewidencji gruntów i budynków, podczas gdy dotychczas brakowało jednoznacznego obowiązku ich przekazywania przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej właściwemu staroście.

7. Zasadnym jest również wskazanie, że wprowadzenie przedmiotowej regulacji wymaga korelacyjnej zmiany art. 219 ust. 4 Prawa wodnego, tak aby nie budziło wątpliwości, że decyzja ustalająca charakter wód stanowi podstawę do wprowadzenia zmian w ewidencji gruntów i budynków w zakresie użytków gruntowych na nieruchomościach objętych wnioskiem o ustalenie charakteru wód.

Obecnie art. 219 ust. 4 Prawa wodnego stanowi, że:

„4. Decyzja, o której mowa w ust. 1, stanowi podstawę do dokonania zmian w ewidencji gruntów i budynków.”

Proponuje się nadanie temu przepisowi następującego brzmienia:

„4. Decyzja, o której mowa w ust. 1, stanowi podstawę do dokonania zmian w ewidencji gruntów i budynków w zakresie użytków gruntowych na nieruchomościach objętych wnioskiem o ustalenie charakteru wód”.

8. Ponadto należy dokonać zmiany art. 219 ust. 1 Prawa wodnego, który obecnie stanowi, że:

„1. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej, w drodze decyzji, ustala charakter wód”.

Proponuje się następujące brzmienie tego przepisu:

„1. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej, w drodze decyzji, ustala charakter wód na nieruchomościach objętych wnioskiem.”.

Podkreślenia wymaga, że decyzja ustalająca charakter wód odnosi się do cech wód występujących na konkretnych nieruchomościach. Z uwagi na powyższe możliwych jest wiele rodzajów rozstrzygnięć dotyczących charakteru wód w decyzji wydawanej na podstawie art. 219 Prawa wodnego. Najczęściej spotykanymi charakterami wód w tych rozstrzygnięciach są:

- 1) śródlądowe wody płynące w cieku naturalnym albo w urządzeniu wodnym – kanale (Wp),
- 2) śródlądowe wody płynące w sztucznym zbiorniku wodnym usytuowanym na wodach płynących (Wp),
- 3) śródlądowe wody płynące w jeziorze lub innym naturalnym zbiorniku wodnym o ciągłym albo okresowym naturalnym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych (Wp),
- 4) śródlądowe wody stojące (Ws) lub woda (niebędąca zasobem wodnym) w urządzeniu wodnym – rowie (W).

Takie decyzje wydawane na podstawie art. 219 Prawa wodnego są podstawą do dokonania zamian w ewidencji gruntów i budynków (art. 219 ust. 4 Prawa wodnego).

W celu wyeliminowania wszelkich wątpliwości interpretacyjnych co do zakresu jej oddziaływania zasadne jest jednoznaczne wskazanie, że aktualizacja danych ewidencyjnych powinna dotyczyć użytków gruntowych na nieruchomościach objętych wnioskiem o ustalenie charakteru wód.

9. Art. 15 projektu ustawy określa, że zgłoszenia prac geodezyjnych złożone do organów Służby Geodezyjnej i Kartograficznej przed dniem 31 lipca 2020 r., których wyniki nie zostały przekazane do tego organu przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, podlegają z urzędu zamknięciu i nie mogą być kontynuowane. Z uwagi, że inwestycje kolejowe są prowadzone często w długoletnim okresie regulacja taka może skutkować opóźnieniem ich realizacji. W związku z powyższym proponuję oznaczenie dotychczasowej treści jako ust. 1 i dodanie ust. 2:

„Art. 15. 1 Zgłoszenia prac geodezyjnych złożone do organów Służby Geodezyjnej i Kartograficznej przed dniem 31 lipca 2020 r., których wyniki nie zostały przekazane do tego organu przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, podlegają z urzędu zamknięciu i nie mogą być kontynuowane.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się jeżeli przed upływem terminu w nim określonego podmiot dokonujący zgłoszenia prac geodezyjnych złoży informację, że prace inwestycyjne nie zostały ukończone i zgłoszenie pozostaje aktualne.”.

Z poważaniem

Z up. Ministra Infrastruktury

Dokument podpisany elektronicznie przez:

Stanisław Bukowiec

Sekretarz Stanu